

နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသအတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများအား
အထူးအစီအစဉ်ဖြင့် အရှိန်အဟုန်မြှင့်တင်ရေး ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင်
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့် အမှာစကား

မုံရွာမြို့

၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၉)ရက်

- ဝေးလံသွားလာရခက်ခဲတဲ့ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး၊ နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသရှိ လေရိုး၊ လဟယ်နှင့် နန်းယွန်းမြို့နယ်တို့အတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အမှန်တကယ် လိုအပ်လျက်ရှိပြီး ဆေးပညာကျင့်ဝတ်နှင့် လူ့ကျင့်ဝတ်အရလည်း ဆောင်ရွက်ပေးဖို့ တာဝန်ရှိတဲ့အတွက် လက်တွေ့မြေပြင်အခြေအနေမှာ ပြုလုပ်နိုင်မယ့်လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပိုမိုထိရောက်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကျင်းပတဲ့ ယခုညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးဟာ အရေးကြီးပါတယ်။
- ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးမှာ လက်တွေ့မြေပြင်၌ အမှန်တကယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မယ့် လုပ်ငန်းစဉ်များ မှန်ကန်တိကျစွာထွက်ပေါ်လာရေးနှင့် စနစ်ကျစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ဝိုင်းဝန်းဆွေးနွေးရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- လေရိုး၊ လဟယ်နှင့် နန်းယွန်းမြို့နယ်များရှိ ကျေးရွာများအပါအဝင် နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသအတွင်းရှိ ကျေးရွာများမှ သွားလာရခက်ခဲတဲ့ ကျေးရွာများမှ မိမိတို့နိုင်ငံသား ဒေသခံပြည်သူများမှာ ဘာသာစကားမျိုးစုံကွဲပြားလျက်ရှိပြီး ကျန်းမာရေးအသိပညာလည်း နည်းပါးပြီး ကာကွယ်နိုင်တဲ့ ကူးစက်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိတာကို တွေ့ရပါတယ်။
- နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ ကျန်းမာရေးအဆင့်မြှင့်တင်ရေးဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ၊ စီမံချက်လုပ်ငန်းများများပြားစွာရပေမယ့်လည်း မိမိတို့နိုင်ငံ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မယ့် ဒေသရဲ့အခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် ကိုက်ညီမှုမရှိပါက လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရာမှာ ဘယ်လိုမှ မအောင်မြင်နိုင်ပါဘူး။
- စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များ ရေးဆွဲရာမှာ ဒေသ၏ ပထဝီအနေအထား၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး၊ ကုန်သွယ်မှု၊ လူမှု-စီးပွား ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ ဒေသခံများ၏ ကျန်းမာရေးအသိပညာ ကြွယ်ဝမှု၊ ယုံကြည်ကိုးကွယ်မှု၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ အလေ့အထ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ဆောင်မှုများရရှိမှု၊ အသုံးပြုမှု၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် အရည်အသွေး၊ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်၊ ဘဏ္ဍာငွေ၊ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများ အပါအဝင် အရင်းအမြစ်

များ၊ ဒေသရှိ ပြည်သူများရဲ့ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်း စတဲ့အခြေအနေများကို နောက်ခံထား စဉ်းစားပြီး ဒေသနဲ့အကိုက်ညီဆုံးသော စီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသမှာ သွားလာရခက်ခဲတဲ့ ကျေးရွာများရှိပြီး အဆိုပါကျေးရွာ များရှိ ပြည်သူများမှာလည်း ကျန်းမာရေးအသိပညာဗဟုသုတများ နည်းပါးပြီး ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ပြဿနာများရှိပါတယ်။
- နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ကျေးရွာများရှိ ပြည်သူများမှာ ကျန်းမာရေးအသိပညာ ကြွယ်ဝမှု အားနည်းသဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားစေတတ်တဲ့ အကြောင်းအရာ၊ ရောဂါများရဲ့ ကနဦး လက္ခဏာများ၊ ရောဂါရဲ့ ပြင်းထန်မှုအတိမ်အနက်နှင့် နောက်ဆက်တွဲ ရေတိုရေရှည် ကျန်းမာ ရေးပြဿနာများ၊ ရောဂါကာကွယ်နိုင်တဲ့ နေထိုင်စားသောက်မှုအလေ့အထများနဲ့ ကာကွယ် ဆေးထိုးနှံမှု စတဲ့အချက်အလက်များကို သိရှိနားလည်ခြင်းမရှိတဲ့အတွက် လွယ်ကူစွာ ကာကွယ်နိုင်တဲ့ ရောဂါများဖြစ်ပွားခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ပြင်းထန်အချိန်ကြာကာ အချိန်လွန် မှသာ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုခံယူခြင်းတို့ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိပါတယ်။
- အဲဒီဒေသရှိ ပြည်သူတွေမှာ ရောဂါကာကွယ်ဆေး၊ အာဟာရပြည့်ဝစွာ စားသုံးမှု၊ မိခင်၊ မျိုးဆက်ပွားနှင့် ကလေးကျန်းမာရေး၊ တစ်ကိုယ်ရည်သန်ရှင်းရေး စတဲ့ကျန်းမာရေးအသိပညာ ဗဟုသုတများ ရရှိကြွယ်ဝစေရန် အလေးထားဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- အဲဒီဒေသမှာ ဆက်သွယ်ပြောဆိုတဲ့ ဘာသာစကားအမျိုးမျိုးကွဲပြားလျက်ရှိတဲ့အတွက် ဘယ်လို ဆက်သွယ်ပြောကြားသင့်တာကိုလည်း စဉ်းစားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရာမှာ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခုတည်းမှ ဆောင်ရွက်လို့မရဘဲ ဒေသတာဝန်ရှိ သူများအနေဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေး စတဲ့အထူးအရေးကြီး သည့်ကဏ္ဍများ၏ ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုကို ရယူဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံမှာ အသုံးပြုတဲ့ ဘာသာ(၅၀)မျိုးသို့ ဘာသာပြန်ဆိုပြီးဖြစ်တဲ့ ဝန်ကြီးဌာနမှ ထုတ်ဝေ ထားသည့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စံပြုအချက်အလက်များစာအုပ်မှာ ပါဝင်တဲ့အချက်များမှ နာဂဒေသမှာ အဖြစ်များတဲ့ရောဂါများနှင့်သက်ဆိုင်တဲ့ ကျန်းမာရေးစံပြုအချက်အလက်များကို သီးသန့်ထုတ်နုတ်ပြီး ဒေသမှာအသုံးပြုတဲ့ ဘာသာစကားသို့ ပြန်ဆိုအသုံးပြုမှသာ ထိရောက်မှု ရှိမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- နာဂဒေသမှာရှိတဲ့ ပြည်သူများ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမယ့်နေ့ရက်နှင့် စုရပ်နေရာတို့ကို မသိရှိတဲ့ အတွက် မထိုးလိုက်ရခြင်းမျိုးမဖြစ်ပွားစေရန်နှင့် လာရောက်ရအဆင်ပြေမယ့် အသင့်တော်ဆုံး စုရပ်ကို ရွေးချယ်ကာ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမယ့်အစီအစဉ်ကိုလည်း (၂)ပတ် (သို့မဟုတ်) (၃)ပတ် ခန့် လုံလောက်တဲ့ အချိန်အတိုင်းအတာပေးပြီး ကြိုတင်အသိပေးထားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ကာကွယ်ဆေးများရဲ့ ရောဂါကာကွယ်နိုင်မှု၊ အကျိုးရှိမှုတို့ကို ဒေသရှိပြည်သူများ နားလည် လက်ခံကာ လိုလားစွာ ထိုးနှံမှုခံယူကြရေး စည်းရုံးဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒေသရှိ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး/ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးများ၊ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးပညာရှင်များဖြစ်သည့် ကျန်းမာရေးမှူးများ၊ သားဖွားဆရာမများ၊ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်များရဲ့ အကြံပြုတင်ပြဆွေးနွေးမှုများဟာ လုပ်ငန်းစဉ်များ ရေးဆွဲရာမှာ အထူးအရေးကြီးပါတယ်။
- ဒေသတွင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိတဲ့ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းများ၊ မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ထိရောက်စွာပူးပေါင်းချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အောင်မြင်မှုများ ရရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆောင်ရွက်တဲ့လုပ်ငန်းများ ထပ်နေခြင်းမရှိစေရန်နှင့် လိုအပ်တဲ့ နေရာကဏ္ဍမှာ ဖြည့်ဆည်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် အခန်းကဏ္ဍခွဲဝေဆောင်ရွက်ခြင်းဟာ အရေးကြီးပါ တယ်။
- လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာမှာ တစ်ကြိမ်တစ်ခါတည်းမဟုတ်ဘဲ နောက်ဆက်တွဲ ဆန်းစစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း (follow up) မှာလည်း အရေးကြီးပါတယ်။
- ဒေသခံများရဲ့ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ ဝန်ဆောင်မှုများအပေါ် ယုံကြည်ကိုးစား ကာ လက်ခံအသုံးပြုခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းတို့ ရရှိစေရန် ဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ယခုညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး၌ ဝိုင်းဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ရာမှာ အဓိကအရေးအကြီးဆုံးသော အကြောင်းအရာနှင့် ပြဿနာများကို ဖော်ထုတ်နိုင်ရန်နှင့် ဒေသအတွင်း ကျန်းမာရေးမြှင့်တင်မှု ရေတို၊ ရေရှည်လုပ်ငန်းများကို ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုတည်းမှ ဆောင်ရွက်လို့မရဘဲ တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ နာဂဦးစီးအဖွဲ့၊ ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံ

အဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာအစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့များအားလုံး ပံ့ပိုးပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။

- တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့နှင့် နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသဦးစီးအဖွဲ့ တာဝန်ရှိသူများအနေ ဖြင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာလိုအပ်ချက်များကို ဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများထံ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်ပြောဆိုခြင်း၊ ပံ့ပိုးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းများဖြင့် အောင်မြင်မှုများ ရရှိနိုင်မှာဖြစ်ပါ တယ်လို့ ပြောကြားရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေးဝန်ကြီး
- နာဂကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ဦးစီးအဖွဲ့ဝင် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် (ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ကုသရေး)၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးများ
- စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှူးနှင့် ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီးပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးများ
- ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ သမားတော်ကြီးများနှင့် ကလေးအထူးကုဆရာဝန်ကြီးများ
- ခန္တီးခရိုင်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှ ခရိုင်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ
- လေရှီး၊ လဟယ်၊ နန်းယွန်းမြို့နယ်များမှ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနမှူးများနှင့် ကျန်းမာရေးမှူးများ
- မြို့နယ်သူနာပြုဆရာမကြီးများ၊ သားဖွားဆရာမများနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးပညာရှင်များ
- ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီးဌာနတို့မှ တာဝန်ရှိသူများ
- ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်ခံအဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော နိုင်ငံတကာနှင့်ပြည်တွင်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)